

Dynamické nákupní systémy s elektronickými katalogy ve Fakultní nemocnici Bulovka

Praktické zkušenosti

Mgr. Klára Semrádová, Ing. Kateřina Pivoňková, Ing. Lydie Zbuzková

Základní informace o nákupu potravin ve FNB

- Nákup potravin v DNS s elektronickými katalogy dle § 215 odst. 3 písm. b) ZZVZ (lhůta pro podání nabídek pouze 5 prac. dní)
- FNB vaří celkem 7,5 tisíc jídel denně
- V předchozích letech došlo ke změně z externí zajištění přípravy jídel na zajištění stravovacího provozu vlastními silami, vaříme pro pacienty a zaměstnance
- FNB má rozdílné stravovací provozy (FNB, kantýna MZ, Psychiatrická nemocnice Bohnice, Slatinné lázně Toušeň)
- Dvě nákupní (dodací) místa FNB a Slatinné lázně Toušeň

nutnost uplatňovat různé nákupní strategie

Důvody pro zavedení DNS na potraviny s elektronickými katalogy

Nastavení efektivního nákupního postupu/procesu

- Zajištění el. nástroje pro realizaci VZ
- Schopnost rychle reagovat na potřeby stravovacího provozu
- Zajištění kvality potravin při cenové optimalizaci (splnění 3E)
- Účast širokého spektra dodavatelů při minimalizaci administrativní zátěže

Zajištění zákonnosti postupu při realizaci veřejných zakázek

- Předmět VZ je pravidelné povahy s proměnlivou cenou

Příprava a zavedení DNS na dodávky potravin a nápojů

Doba trvání DNS – doba určitá x neurčitá

- Ve FNB zavedeno na dobu neurčitou z důvodu administrativní náročnosti spojené s opětovným zaváděním DNS
- Určení předpokládané hodnoty § 23 odst. 1 ZZVZ rozhodná souhrnná předpokládaná hodnota všech VZ, které mohou být v DNS zadány, problematické jak určit v případě DNS na dobu neurčitou (výše předpokládané hodnoty může teoreticky ovlivnit možnou účast dodavatelů)

Obsah zadávací dokumentace

- V ZD na zavedení DNS je třeba uvést náležitosti dle § 139 odst. 4 ZZVZ a dále základní informace: k hodnotícím kritériím a k zadávání dílčích VZ, informaci k elektronickým katalogům

Kvalifikace

- Je vhodné stanovit s ohledem na možnou účast malých dodavatelů
- Ve FNB pouze základní a profesní způsobilost, problémy se spolehlivostí či kvalitou plnění spíše u velkých dodavatelů, předkládání dokladů o kvalifikaci (nahrazení dokladů o kvalifikaci ČP nebo JEO)
- Předkládání dokladů o kvalifikaci x čestné prohlášení (FNB neumožňuje nahradit předložení dokladů ČP)
- Oproti jiným DNS je třeba počítat s nezkušeností dodavatelů - problematické předkládání dokladů

Příprava a zavedení DNS na dodávky potravin a nápojů

Rozdělení do kategorií

- Spíše ne - (FNB má ZD s 26 kategoriemi pečivo, mléčné výrobky, masné vyr., hovězí maso, vepřové maso, koloniál...), problém pro stravovací provoz se správným zařazením položky do kategorie
- Obtížné vymezení kategorií, může docházet k překryvům
- FNB nemá kategorie rozdělené dle okruhu dodavatelů, ale dle předmětu VZ, (v případě soutěžení na celkovou nabídkovou cenu je třeba výzvy na jednotlivé VZ rozdělovat dle kategorií)
- souhlas se zkrácením lhůty je jednodušší v případě kategorií (méně dodavatelů)

Velmi malá zkušenost dodavatelů s účastí v zadávacím řízení

- Při zavádění DNS zavedeno pouze 10 dodavatelů, nyní již 26 dodavatelů → ZD na zavedení by měla být přehledná, co nejvíce návodná, součástí ZD návod pro dodavatele k jednotlivým dokladům v rámci základní a profesní způsobilosti

Příprava a zavedení DNS na dodávky potravin a nápojů

Informace o použití elektronického katalogu

- Vzhledem k tomu, že povinnou náležitostí ZD také informace také informace o použitém elektronickém nástroji, je třeba již v rámci ZD na zavedení informovat dodavatele o úmyslu zavést DNS s elektronickými katalogy
- V případě postupu dle § 215 odst. 3 písm. b) ZZVZ lhůta pro podání nabídky pouze 5 pracovních dní (novela ZZVZ by měla změnit na lhůtu přiměřenou)
- Příprava elektronického katalogu vyžaduje dostatečný časový prostor (katalog FNB obsahuje cca 1500 položek), specifikace položek nesmí být diskriminační, obsahovat odkazy na konkrétní výrobce, náročná komunikace se stravovacím provozem
- Elektronický katalog je však také možné postupně měnit a doplňovat, časté změny jsou však administrativně náročné jak pro dodavatele tak pro zadavatele (nutnost opakovaného ocenění), nepřehlednost katalogu pro zadavatele

Veřejné zakázky zadávané v DNS na dodávky potravin a nápojů

- FNB v DNS na potraviny ročně uzavíráme více než 200 smluv
- Dva přístupy: jednotlivé položky mohou být soutěženy jako jednotlivé části VZ (dále jen „**VZ na části**“), nebo souhrnně pro více položek dle nejnižší CELKOVÉ nabídkové ceny

Ve FNB jsou uplatňovány oba přístupy

- Pro FNB preferujeme soutěžení každé položky jako jednotlivé části z důvodu finančních úspor
- Slatinné lázně Toušeň - z důvodu malých objemů prozatím souhrnně, pečivo je také soutěženo na celkovou nabídkovou cenu, a to z důvodu častých závozů

Soutěžení na části x na nejnižší celkovou nabídkovou cenu

Výzva na jednotlivé části položky		Výzva na celkovou nabídkovou cenu	
Výhody	Nevýhody	Výhody	Nevýhody
<p>Nižší vysoutěžená cena</p> <p>Možnost vypisovat výzvy napříč kategoriemi</p> <p>Možná širší účast i menších dodavatelů, kteří nepotřebují poddodavatele</p>	<p>Vyšší administrativní náročnost</p> <p>Dodavatelé neposkytují součinnost před podpisem smlouvy ve vztahu k jednotlivým položkám</p> <p>Více dodavatelů – větší logistická náročnost</p> <p>U menších objemů plnění mohou být smlouvy uzavírány na velmi malé částky – plnění pak není pro dodavatele atraktivní</p>	<p>Nižší administrativní a logistická náročnost</p> <p>U menších objemů plnění – větší atraktivita pro dodavatele</p>	<p>Dražší</p> <p>Nižší administrativní náročnost</p> <p>Výzvy je potřeba vypisovat s ohledem na okruh dodavatelů</p> <p>Nutnost respektovat kategorie</p>

Srovnání cen při soutěžení na části a celkovou nabídkovou cenu

Nákup čerstvého a mraženého masa	Cena nejlevnějšího dodavatele celku	Suma smluv na části	Rozdíl
1Q	7 752 040,00 Kč	5 475 428,20 Kč	2 276 611,80 Kč
2Q	9 859 980,00 Kč	7 896 610,00 Kč	1 963 370,00 Kč
3Q	12 911 930,00 Kč	8 452 210,80 Kč	4 459 719,20 Kč
4Q	12 899 030,00 Kč	8 252 610,00 Kč	4 646 420,00 Kč
		Celkem roční úspora při soutěži na části	13 346 121,00 Kč
Koloniál	Cena nejlevnějšího dodavatele celku	Suma smluv na části	Rozdíl
1Q-2Q	5 796 335,05 Kč	4 998 514,66 Kč	797 820,39 Kč
3Q	12 215 565,35 Kč	11 334 010,98 Kč	881 554,37 Kč
4Q	11 337 595,35 Kč	9 284 083,87 Kč	2 053 511,48 Kč
		Celkem roční úspora při soutěži na části	3 732 886,24 Kč
Mléčné	Cena nejlevnějšího dodavatele celku	Suma smluv na části	Rozdíl
březen-duben	3 719 805,30 Kč	3 422 325,72 Kč	297 479,58 Kč
květen-červen	3 927 999,74 Kč	3 601 961,58 Kč	326 038,16 Kč
červenec-srpen	4 104 137,23 Kč	3 640 126,63 Kč	464 010,60 Kč
září-říjen	4 448 111,50 Kč	3 932 400,59 Kč	515 710,91 Kč
listopad-prosinec	4 631 706,61 Kč	4 191 335,79 Kč	440 370,82 Kč
		Celkem roční úspora při soutěži na části	2 043 610,07 Kč

Úprava smluvních podmínek

U položek s proměnlivou cenou vzniká potřeba v obchodních podmínkách reagovat na výkyvy ceny v průběhu roku

Možnosti řešení:

Zpracovat do smluv inflační doložku ČSÚ

- U DNS s několika tisíci položek může být opakovaná kontrola a výpočet nové ceny časově náročné

Uzavírat smlouvy na krátké období

- Vždy záleží na druhu poptávaného plnění (krátkodobé smlouvy umožňují využít sezónních slev jednotlivých druhů potravin)

Smluvní podmínky u veřejných zakázek na potraviny ve FNB

- FNB se rozhodla zvolit druhou z možností a uzavírá krátkodobé smlouvy, které reagují na situaci na trhu a změny cenové hladiny jednotlivých položek
- Doba účinnosti smlouvy je stanovena v závislosti na cenové stabilitě konkrétních položek, které jsou předmětem uzavírané smlouvy
- Zadavatel i dodavatel mají možnost v případě změny cenové hladiny nebo nespokojeností s kvalitou dodávaného plnění smlouvu vypovědět, a to i bez udání důvodu
- Výpovědní lhůta činí 15 – 21 dní v závislosti na délce období, na které jsou smlouvy uzavřeny
- Během 12 měsíců byly ze strany dodavatele vypovězeny pouze 2 smlouvy, v ostatních případech byly dodavatelé schopni cenu po stanovené období udržet

Smluvní podmínky u veřejných zakázek na potraviny ve FNB

- Součástí obchodních podmínek není ujednání o smluvní pokutě, v případě vadného plnění byla vždy ze strany dodavatele po reklamaci sjednána náprava
- Cílem je maximální flexibilita smluv a budování dobrých dodavatelsko- odběratelských vztahů
- Relativně krátká období, na která jsou uzavírány smlouvy umožňují dodavatelům reagovat na pohyby cen na trhu flexibilně, tzn. bez započítání rizikové přírážky

Smluvní podmínky u veřejných zakázek na potraviny ve FNB

- Nutnost vypořádat se s častou nedostupností jednotlivých položek
- Byla zpracována vyhrazená změna dodavatele pro případy předčasného ukončení smlouvy nebo výpadku dostupnosti položek
- V takovém případě možnost nahradit dodavatele jiným dodavatelem který se umístil jako další v pořadí dle hodnocení nabídek
- Možnost nahradit uzavírání smluv akceptací objednávky
- Možnost vypsát výzvu na delší období dopředu – zadavatel stanoví pravidelné termíny snímání cen v jedné výzvě na delší časové období (k výběru bude docházet v určitých pravidelně se opakujících okamžicích – viz metodika ÚOHS pro nákup léčivých přípravků)

DNS s EK – časový rámec VZ

- VZ připravena výběrem z elektronického katalogu za pár minut
- **Nabídky za 5 pracovních dní** - el. nástroj stáhne katalogy dodavatelů s cenami
- V elektronický nástroj po otevření nabídek zajistí:
 - Automatické vyhodnocení
 - Automaticky vygenerované seznamy dodavatelů (pořadí) a záznamy
 - Rozhodnutí o výběru dodavatele - možnost použití vzorových (prohashované) dokumentů
- **Za 3 dny od stažení nabídek** generuje stravovací provoz první **objednávky**:
 - 1. den – nabídky, hodnocení, oznámení o výběru, vyřazení dodavatele...
 - 2.den – podpis smluv, uveřejnění v RS, předání ceníků stravovacímu provozu
 - 3.den – objednávky

Časový harmonogram je však možné dodržet pouze v případě maximální součinnosti dodavatelů a optimalizace vnitřních procesů zadavatele.

Problémy při zadávání veřejných zakázek v DNS s elektronickými katalogy

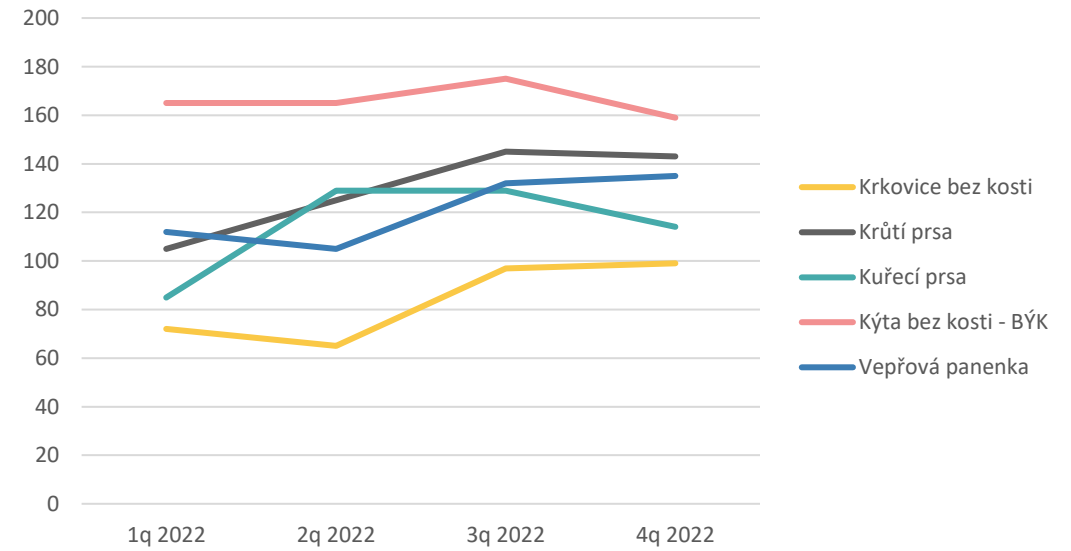
- Nesoučinnost dodavatelů před podpisem smlouvy, zdlouhavé podepisování smluv (někteří dodavatelé nemají elektronický podpis)
- Ne poskytnutí součinnosti k uzavření smlouvy ve vztahu k dílčím položkám (v případě soutěžení na části)
- Předkládání originálů dokladů před podpisem smlouvy – V ZD na zavedení DNS doporučujeme dodavatelům rovnou předložit originály dokladů o kvalifikaci
- Při postupu dle § 215 odst. 3 písm. b) ZZVZ (automatické podání nabídky) zadavatel dopředu neví, jaký konkrétní výrobek bude dodavatel dodávat, nutnost kontroly při dodání

Analýza cenového vývoje

Zákon o finanční kontrole – povinnost zadavatele zadávat veřejné zakázky dle 3E, tj. efektivně, účelně, hospodárně

Čerstvé a mražené maso

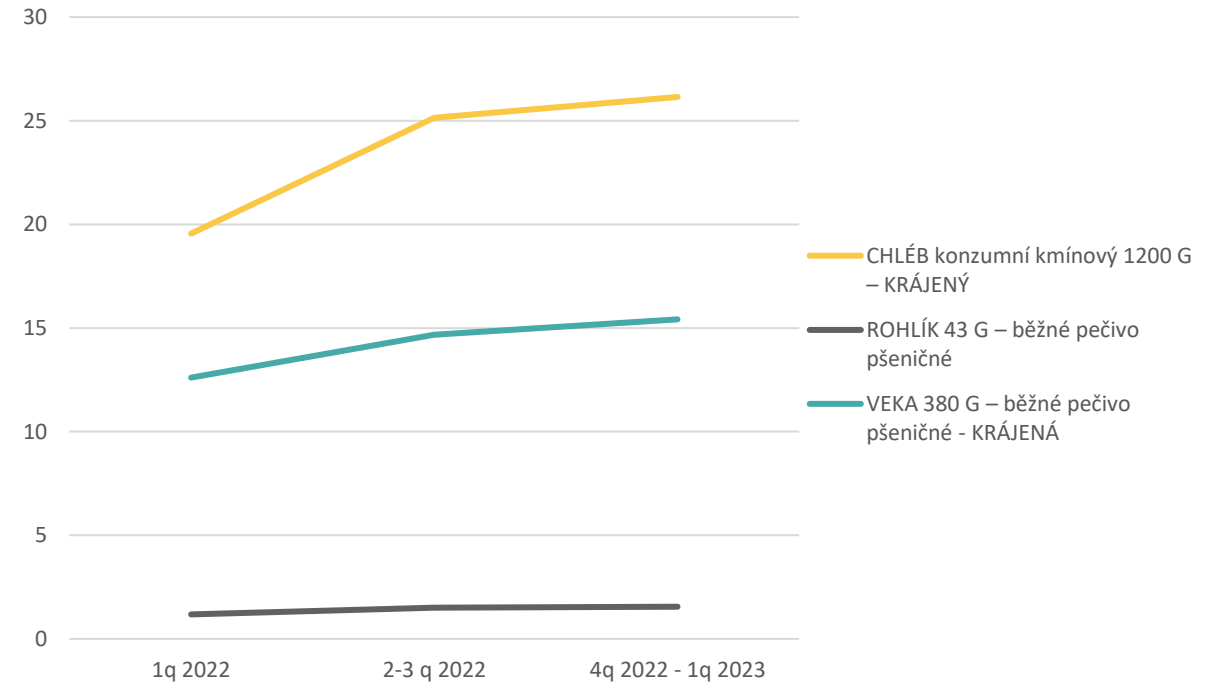
- Výzva na části
- Smlouva uzavírána na dobu **3 měsíců**
- Žádná výpověď smlouvy

Popisky řádků	Krkovice bez kosti	Krůtí prsa	Kuřecí prsa	Kýta bez kosti - BÝK	Vepřová panenka
1q 2022	72	105	85	165	112
2q 2022	65	125	129	165	105
3q 2022	97	145	129	175	132
4q 2022	99	143	114	159	135

Pečivo FNB

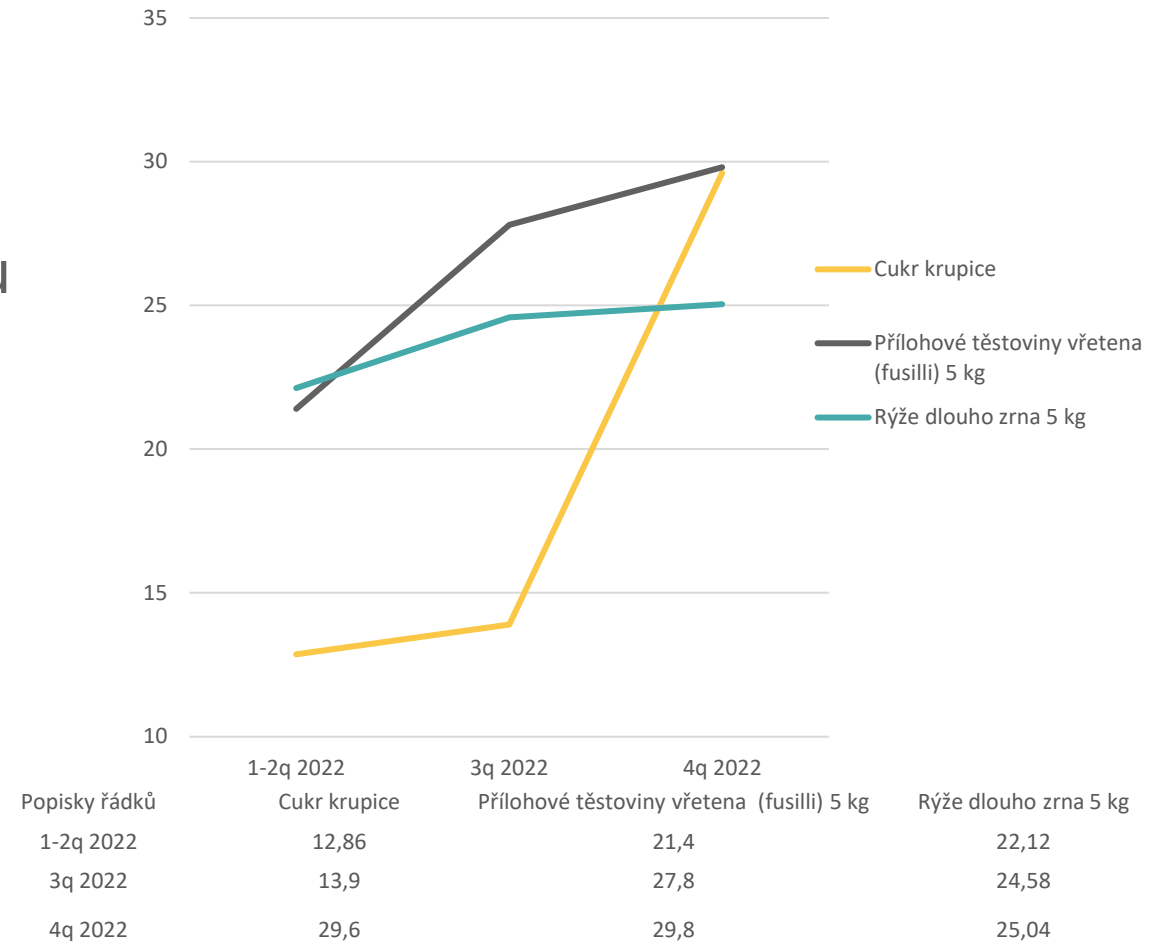
- 12/2021 - smlouva na dobu **12 měsíců**
- 3/2022 odstoupení dodavatele od smlouvy
- 4/2022 nová smlouva na dobu **6 měsíců**
- Aktuální smlouva od 10/2022 – 3/2023

Popisky řádků	CHLÉB konzumní kmínový 1200 G – KRÁJENÝ	ROHLÍK 43 G – běžné pečivo pšeničné	VEKA 380 G – běžné pečivo pšeničné - KRÁJENÁ
1q 2022	19,55	1,19	12,6
2-3 q 2022	25,15	1,5	14,68
4q 2022 - 1q 2023	26,15	1,55	15,41

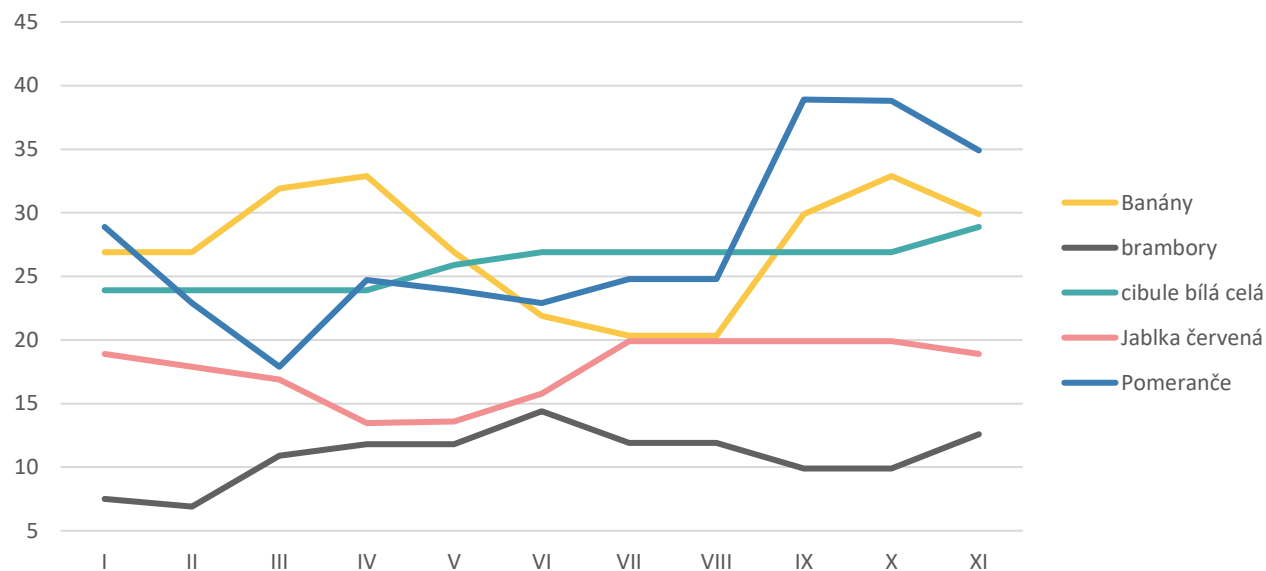
Koloniál FNB

- 12/2021 - smlouva na dobu **6 měsíců**
- Od 7/2022 smlouva na dobu **3 měsíců** z důvodu události na trhu
- Aktuální smlouva od 10 - 12/2022

Ovoce a zelenina FNB

- 1/2022 – 6/2022 perioda výzev **2 týdny**
- Od 7/2022 perioda výzev prodloužena na **1 měsíc**
- Důvod prodloužení: Zpětná vazba od dodavatelů - administrativní zátěž v souvislosti s uzavřením smlouvy a přeceňování v jejich logistických systémech

období	Banány	Brambory	cibule bílá celá	Jablka červená	Pomeranče
I	26,9	7,5	23,9	18,9	28,9
II	26,9	6,9	23,9	17,9	22,9
III	31,9	10,9	23,9	16,9	17,9
IV	32,9	11,8	23,9	13,48	24,71
V	26,9	11,8	25,9	13,59	23,9
VI	21,9	14,4	26,9	15,79	22,9
VII	20,34	11,9	26,9	19,9	24,8
VIII	20,34	11,9	26,9	19,9	24,8
IX	29,9	9,9	26,9	19,9	38,9
X	32,9	9,9	26,9	19,9	38,8
XI	29,9	12,6	28,9	18,9	34,9

Shrnutí - doporučení

- **Čas potřebný na přípravu** (min. 6 měsíců: nákup el. nástroje + zavedení DNS + sestavení katalogu, specifikace položek, kategorie)
- **Zadavatel** (optimalizace procesů – zrychlení vnitřních procesů, týmová spolupráce, nezbytná podpora top managementu – neochota řadových zaměstnanců měnit zavedené procesy, nastavení „schvalovacích koleček“)
- **Dodavatelé** (PTK – příprava dodavatelů na změnu, ověření jejich ochoty vstoupit do DNS a jejich schopnosti dodávat potraviny a nápoje – optimalizace dodávkových cyklů atd.)
- **Kvalita vs. Cena** (kvalitu možné požadovat v rámci nepodkročitelných požadavku uvedených ve specifikaci položek x hodnocení kritérií kvality)
- **Způsob hodnocení ceny** („každá položka samostatná část VZ“ vs. „VZ na celkovou nabídkovou cenu“)
- **Příprava el. katalogu** (specifikace položek nesmí omezovat soutěž, je třeba definovat kvalitu – vhodné připravit již před zavedením DNS)

KDE využít DNS s EK ?

Pro velkoobjemové nákupy s proměnlivou jednotkovou cenou

DNS s EK/tzv. SFT je velice **flexibilní elektronický nástroj a forma podání nabídky**

Vhodné zejména u předmětu plnění s jednodušší specifikací, kde je potřeba nakupovat operativně a maximálně zkrátit lhůtu pro podání nabídek

Děkujeme za pozornost

Klara.semradova@bulovka.cz

Katerina.pivonkova@bulovka.cz

Kontakt: +420 266 084 613